

Natuurlijk
Kapitaal

Manifest

Een natuurpositief
Nederland als lonkend
perspectief

Een natuurpositief Nederland als lonkend perspectief

Geachte minister Van der Wal,

Het verlies aan biodiversiteit en de achteruitgang van ecosystemen vormt een van de grootste bedreigingen voor de mensheid; natuur, biodiversiteit en de bijbehorende ecosystemendiensten zijn immers het fundament voor ons bestaan. Momenteel is meer dan de helft van het totale bbp van de wereld onderhevig aan een matig of ernstig risico als gevolg van natuurverlies. En alleen de Nederlandse financiële sector al loopt een risico van meer dan 500 miljard euro.

De enorme achteruitgang van natuur en biodiversiteit zijn daarmee een groot risico voor onze economie en maatschappij. Want elk bedrijf en dus onze welvaart is uiteindelijk – direct of indirect- afhankelijk van onze natuur en natuurlijke hulpbronnen.

In het licht van de nationale uitdagingen en de komende internationale VN-top over biodiversiteit, maken wij als betrokken CEO's, ons hard voor versterking en behoud van de natuur.

Creëren van een lonkend perspectief

Innovatiekracht en daadkracht van onze maatschappij is noodzakelijk om natuur- en biodiversiteitsverlies om te buigen naar een natuurpositieve toekomst: uiterlijk in 2030 dient natuurverlies omgekeerd te zijn tot natuurwinst, ofwel positieve impact op biodiversiteit. Dit betekent: Meer dieren, planten en/of microben die de gezondheid van een natuurlijk ecosysteem verbeteren, op een specifieke plaats en in een specifiek tijdsbestek, als gevolg van een menselijke ingreep. Belangrijk hierbij is om verder dan de eigen directe operatie van de organisatie te kijken, ook de keten dient te worden meegenomen. Dit vraagt echter wel om fundamentele veranderingen ten aanzien van de inrichting van ons land, onze economie en onze maatschappij, om zo toekomstige generaties ook een kans te geven. Een integrale langetermijnvisie vanuit de overheid is essentieel om de innovatiekracht en daadkracht van het bedrijfsleven aan te boren en te zorgen dat een gelijk speelveld wordt gecreëerd, bijvoorbeeld via de toepassing van “echte prijzen”, waar de samenleving van profiteert. Vanuit het bedrijfsleven zien wij tal van kansen om een natuurpositieve economie te realiseren. Wij nodigen de overheid dan ook uit om samen met het bedrijfsleven een integrale langetermijnvisie te ontwikkelen.

Wanneer we de economie gaan beschouwen als een natuurlijk ecosysteem, kunnen bepaalde sectoren namelijk natuurpositieve oplossingen aandragen voor andere sectoren waar nu structureel problemen liggen. Met deze holistische manier van denken kunnen we een cross-sectorale transitie in gang zetten, met een natuurpositief Nederland als lonkend perspectief:

1. De landbouw kampt met een omvangrijk bodem-, water-, stikstof-, biodiversiteits- en emissieprobleem, maar heeft tegelijk de potentie om te transformeren naar een regeneratief, natuurinclusief en klimaatpositief systeem. Een belangrijke sleutel ligt in het financieel waarderen en belonen van ecosysteemdiensten.
2. De landbouw kan in een transitie een belangrijke leverancier worden voor biobased grondstoffen voor de bouw en chemie
3. De bouwsector zal overstappen op biobased materialen, waarbij juist CO₂ wordt opgeslagen in plaats van wordt uitgestoten in de traditionele bouw. Bijvoorbeeld door het bouwen met duurzaam hout en stro, die wordt afgenomen uit de landbouw.
4. In de gebouwde omgeving wordt aandacht besteed aan natuurinclusief bouwen. Dit heeft een positief effect op onze fysieke en mentale gezondheid, waarmee kosten van gezondheidszorg kunnen dalen.
5. De zorgsector gaat als omvangrijke afnemer voedsel inkopen bij regeneratieve boeren, die op hun beurt de omschakeling kunnen maken op basis van langetermijnvraag. Ook gaat de zorgsector in samenwerking met de watersector het probleem van medicijnresten in water aanpakken
6. De watersector kan waterschaarste voorkomen en circulaire watersystemen creëren door juiste afstemming met extensieve landbouw en gebouwde omgeving.
7. De industrie maakt de omslag naar circulaire productieprocessen die de druk op ecosystemen doet afnemen doordat vervuilende emissies en het gebruik van primaire grondstoffen afneemt.
8. De financiële sector maakt bovenstaande transitie naar natuurpositief mede mogelijk voor bedrijven en sectoren, stimuleert deze en verlaagt daarmee tevens langetermijnrisico's ten aanzien van biodiversiteit en natuur.

Bovenstaande voorbeelden zijn nu al mogelijk. En er zijn nog veel meer natuurpositieve oplossingen mogelijk. In nauwe samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties kunnen we het lonkend perspectief van een natuurpositief Nederland vormgeven en realiseren.

Op basis van een integrale langetermijnvisie, ondersteund met coherent en consistent overheidsbeleid, kan het bedrijfsleven natuurpositieve transitie in gang zetten. Op deze manier kan het bedrijfsleven bijdragen aan de benodigde "resource mobilisation" voor een natuurpositief Nederland.

Daarom roepen wij als betrokken CEO's de overheid op om samen tot een heldere langetermijnvisie op een natuurpositief Nederland te komen.

Wat verwachten we van de Nederlandse overheid?

Om biodiversiteitsverlies tegen te gaan, natuur te herstellen en fundamentele transitie in gang te zetten, hebben bedrijfsleven en overheid elkaar hard nodig. Dit is wat wij verwachten van de Nederlandse overheid:

1. Formuleer een langetermijnvisie inclusief concrete stappen om de visie tijdig te realiseren (wij helpen graag mee!).
2. Zorg voor een coherent en consistent overheidsbeleid die deze visie daadwerkelijk voor de lange termijn ondersteunt. Dit biedt het bedrijfsleven duidelijkheid, een gelijk speelveld en stabiliteit, noodzakelijk voor omvangrijke transitie van bedrijfsmodellen en -processen.
3. Streef nationaal en internationaal ambitieuze doelen na (minimaal 30% natuurherstel in 2030 zoals beschreven in target 2 van het Global Biodiversity Framework) tijdens COP15 en onderhandel hierover.
4. Maak voor (grote) bedrijven verplicht dat zij hun impact op en afhankelijkheden van natuur en biodiversiteit inzichtelijk maken en rapporteren via jaarverslagen.
5. Maak een rijksbrede inventarisatie van schadelijke subsidies en bouw deze af of zet deze om in natuurpositieve subsidies.
6. Zorg voor heldere voorlichting zodat burgers en bedrijven het belang van biodiversiteit en natuur omarmen.
7. Organiseer capaciteitsontwikkeling voor het bedrijfsleven om relevante acties te nemen.
8. Overweeg om een verbod op ecocide te onderzoeken, zodat roofbouw op biodiversiteit verboden kan worden.

Wat doen wij zelf als bedrijfsleven?

Vanuit het bedrijfsleven pakken wij uiteraard ook onze eigen verantwoordelijkheid. Dit wordt onze bijdrage:

1. Wij brengen onze impact op en afhankelijkheid van natuur en biodiversiteit in kaart. Dit integreren we in onze besluitvorming en we rapporteren hier publiekelijk over.
2. We integreren het behoud en herstel van biodiversiteit in de besluitvorming van ons bedrijf om zo meetbare en positieve impact te maximaliseren en negatieve impact te minimaliseren zodat we voor 2050 aantoonbaar binnen de planetaire grenzen te blijven.
3. Wij denken en werken graag mee met de overheid om samen tot een langetermijnvisie en concrete oplossingen te komen.
4. Wij delen de belemmeringen die wij tegenkomen op weg naar een natuurpositieve economie, zodat de overheid hierin kan ondersteunen.
5. Wij leveren kraamkamers en prototypes van het nieuwe normaal waarin niet alleen op financieel maar ook op menselijk, sociaal en natuurlijk kapitaal gestuurd wordt.
6. We communiceren actief over de initiatieven die wij al nemen zodat ook anderen zich meer bewust worden van het belang van de natuur en biodiversiteit voor onze economie.
7. Wij als CEO's stimuleren andere leiders van bedrijven en organisaties om ook een positieve bijdrage te leveren aan natuurherstel.

Biodiversiteit is verbonden met alles wat ons in leven houdt en is van onschatbare waarde voor onze economie, onze maatschappij en toekomstige generaties. Transformatieve verandering op verschillende niveaus is nodig. Dit vraagt om regie en een langetermijnvisie. Met coherent en consistent overheidsbeleid, kan het bedrijfsleven natuurpositieve transitie in gang zetten.

Wij, vertegenwoordigers van onderstaande bedrijven, zien de noodzaak maar zeker ook de kansen. Het is tijd voor de transitie naar natuurpositief. Wij zijn er klaar voor om dit samen met de Nederlandse overheid vorm te geven.

Arie Koornneef – CEO ASN Bank

Jos Baeten – CEO a.s.r.

Onno Dwars – CEO Ballast Nedam Development

Geert van der Veer – Voorzitter Herenboeren

Lidewij de Haas – CEO Arcadis Nederland

Drees van den Bosch – CEO Hutten

Lidwin van Velden – CEO Nederlandse Waterschapsbank

Volkert Engelsman – CEO Eosta

Marika Bonhof – CFO/COO Vitens

René Koppert – CEO Koppert Nederland

Maria van der Heijden - Directeur-bestuurder MVO Nederland

asn bank

g.s.r.
de nederlandse
verzekerings
maatschappij
voor alle
verzekeringen

Ballast Nedam
Development

ARCADIS

K
Koppert

eosta
where ecology meets economy

Hutten
Altijd meer aandacht

NWB) BANK

Vitens

MVO
NEDERLAND

*WWF, Living Planet Report, 2022

** Verenigde Naties, 2019

*** Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF), 2022